

Ἑλεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΛΑΗΜΟΣ

Ἀριθμός φύλλου 298

1 Ἀπριλίου 2011

Τό πολιτιστικό μας ὄραμα

Τό μάρκετινγκ τῆς ἐλευθερίας

ἐλευθερία... Τό πηγαῖο ὄραμα τῆς ὑπαρξῆς μας καί τό ἀθεράπευτο ἔλλειμμα τῶν καιρῶν μας. Ἡ λαχτάρα γιά ἐλεύθερη, τυπικά καί οὐσιαστικά προσωπική διακίνηση στό περιβάλλον τῆς ζωῆς μας, εἶναι ἡ δύναμη, πού προσδιορίζει τίς ὑπαρξιακές ἀναζητήσεις μας καί ὀριοθετεῖ τίς περιπλανήσεις μας. Ὅταν, ἀποστασιοποιημένοι ἀπό τήν τύρβη καί τή διαφημιστική γοητεία τῆς καθημερινότητας, σκύβουμε νά ἀφουγκραστοῦμε τό χτύπο τῆς καρδιάς μας καί τόν ψίθυρο τῆς συνείδησής μας, ἀποκρυστογραφοῦμε καί βιώνουμε τό μυστηριώδες καί, ταυτόχρονα, ἐπιτακτικό, αἶτημα γιά ἐλευθερία, πού δονεῖ τίς χορδές τῆς ψυχῆς μας. Τά ὁράματά μας εἶναι φτερουγίσματα προσωπικά, πού δέν ὑποκύπτουν στήν ὁμαδοποίηση καί στήν καταπίεση. Τά ἀνοίγματα στό φῶς, στήν ἀλήθεια, στό σεβασμό τοῦ προσώπου, στήν ἀγάπη, εἶναι δικά μας τολμήματα, δική μας καταξίωση καί δική

μας χαρά. Οί ευθύνες για τόν όποιοδήποτε λαθεμένο βηματισμό μας στή λεωφόρο τής ζωής καί τοῦ πολιτισμοῦ, ἐγγράφονται στό προσωπικό μας ἡμερολόγιο καί δέ θάβονται στά ἀρνητικά ρεύματα τής ἀπροσδόκητης ιστορικῆς συγκυρίας.

Ὡστόσο, ἡ ἀναζήτηση τής ἐλευθερίας, πού ἀποτελεῖ προσωπική λαχτάρα καί προσωπικό ἄθλημα, καθώς ἐκδιπλώνεται στά εὐρύτατα πλαίσια τοῦ κοινωνικοῦ χώρου, ξεπερνάει τά ὀριοθέσια τής μοναξιᾶς καί γίνεται καθολικό ἐρέθισμα ἀγωνίας καί παγκόσμια συστράτευση. Ἀπό τά ἐπίσημα δόματα τοῦ Ὁργανισμοῦ τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν, ἴσαμε τό καφενεῖο τής γειτονιάς, τό ὄραμα τής ἐλευθερίας προσδιορίζει τό περιεχόμενο τῶν διαλόγων, χρωματίζει τήν ποιότητα καί τήν ἔνταση τῶν ἐκρηκτικῶν παρεμβάσεων καί προκαλεῖ τήν ἐποχιακή ὕφεση ἢ ἔμφαση τῶν ἐξοντωτικῶν ἀναμετρήσεων.

Ἡ ιστορική περιπλάνηση στά ἰδεολογικά σχήματα καί στίς Haίματηρές ἀναμετρήσεις τοῦ μακρινοῦ παρελθόντος καί τής νεωτερικότητας, πού, συμβατικά, ὀριοθετεῖται ἀπό τήν ἐκρηξη τής Γαλλικῆς ἐπανάστασης τοῦ 1789 καί στά ρεύματα τής τρέχουσας ἐποχῆς, πιστοποιεῖ, ὅτι ἡ γοητευτική συνθηματολογία καί οἱ τραχεῖς-ἔως καί βάρβαροι ἀγῶνες-δέν ὑπηρετήσαν καί δέν ὑπηρετοῦν, ἀποτελεσματικά, τήν καταξίωση τής ἐλευθερίας τοῦ προσώπου. Τό μόνο κατόρθωμα, πού τό ἐπιδιώκουν καί τό ὑλοποιοῦν εἶναι ἡ μαγεία τής διαφήμισης. Συμβάλλουν στήν ἀνάπτυξη ἑνός ἐντυπωσιακοῦ καί ἐλκυστικοῦ μάρκετινγκ ὑποχθόνιου πολιτικοῦ καί οἰκονομικοῦ σχεδιασμοῦ, πού στοχεύει-κατ' ἀποκλειστικότητα-στόν περαιτέρω πλουτισμό τῶν Κροίσων καί στήν πλασματική δικαίωση καί ἱκανοποίηση τής ἀκόρεστης ἀρχομανίας τής πολιτικῆς νομενκλατούρας, πού διαχειρίζεται, τυραννικά, τίς ὑπερεξουσίες στόν πλανήτη μας καί κινεῖ, κατά βούληση καί κατά σκοπιμότητα, τούς σύγχρονους πολεμικούς μηχανισμούς τοῦ ὀλέθρου. Ὅλοι αὐτοί ἐκστρατεύουν, γιά τήν αἰχμαλωσία τῶν ἀνυποψίαστων πολιτῶν, μέ τήν ἀνθοδέσμη τής φιλικῆς προσέγγισης καί τοῦ σεβασμοῦ τής ἀτομικῆς ἐλευθερίας, στό δεξί χέρι καί μέ τό πανῶ τοῦ ἀναπτυξιακοῦ διαλόγου στό ζερό. Διαφημίζουν τίς ἐλευθερίες. Καί, κρυφά, στήνουν τίς παγίδες τής αἰχμαλωσίας καί τής ἐκμετάλλευσης.

Ίδια ἡ τακτική καί ἡ πρακτική, τόσο στίς ἀναγνωρισμένες ὡς ὑπεραναπτυγμένες οἰκονομικά καί πολιτιστικά χῶρες, ὅσο καί στά διαμερίσματα τοῦ πλανήτη, πού τά σκοτεινιάζει ἡ ἀμάθεια καί τά θερίζει ἡ πείνα καί ἡ κακομοιριά. Ίδια ἡ λάμψη τῶν πυραύλων ἐκεῖ, πού διαφημίζεται ἡ τεχνολογική ὑπεροχή, ἡ στρατιωτική ὑπεροπλία καί ἡ ἱκανότητα ἀντιμετώπισης καί ἐξαφάνισης τῶν ἀπειθαρχων. Καί ἀπαράλλακτη ἐκεῖ πού, ἀντί γιά διαφήμιση καί γιά καύχηση, ἐκτοξεύονται οἱ πύραυλοι γιά νά ἐκφοβίσουν τοὺς ἀδύναμους ἢ-τό ἀσύλληπτα τραγικότερο-γιά νά ἐξοντώσουν τοὺς ἀνυπότακτους.

Ἡ ἀναιδέστατη διαφήμιση τῆς πλασματικῆς εὐμάρειας, πού ὥραιοποιεῖ τόν ἄκρατο καταναλωτισμό καί ἡ κραυγάζουσα προπαγάνδα, πού καλεῖ σέ ἔνταξη καί καθυπόταξη στά σχήματα τῆς πολύχρωμης τυραννίας, συνθέτουν τό ἄθεσμο κύκλωμα καί τῇ σκοτεινῇ συμμαχίᾳ τῆς ἐποχῆς μας, πού ἐπαγγέλλονται ἐλευθερίες καί χαλκεύουν τίς ἀλυσίδες τῆς πολύχρωμης σκλαβιάς. Ἀλιεύουν "ἰσότιμους" καί "ὁμόφωνους" σχεδιαστές καί κράχτες "κατά φαντασίᾳ" πολιτιστικοῦ μεγαλείου, πού τοὺς προβάλλουν ὡς ἐμπνευστές καί ὁδηγοὺς τῆς πλατειᾶς λαϊκῆς μάζας, ἐνῶ, στήν πραγματικότητα, τοὺς χειρίζονται καί τοὺς ἐκμεταλλεύονται ὡς "ἐντεταλμένους" καί "ὑποταγμένους" ὑπηρέτες τῶν πολιτικά πανίσχυρων καί τῶν οἰκονομικά ἀσύδοτων.

Ἡ ἐνημέρωση, ἡ διαφήμιση καί ἡ προπαγάνδα, τρεῖς θύρες ἐπικοινωνίας καί ἀνταλλαγῆς πληροφοριῶν καί ἰδεῶν, σχεδιασμῶν τῆς ἡγεσίας καί ἱκανοποίησης ἢ στεναγμοῦ τῆς λαϊκῆς μάζας, ἔχουν ἐκφυλιστεῖ καί ἔχουν καταντήσει δόλιος μηχανισμός πλύσης ἐγκεφάλων. Διεργασία ἀπάτης. Ὑποτίμηση τῆς νοημοσύνης τῆς καθεμιᾶς προσωπικότητας. Ἐξαγορά τῆς συνείδησης, μέ ἀνταποδοτικό τίμημα τό κάλπικο παράσημο τοῦ μοντερνισμοῦ. Καθυπόταξη τῆς ἐλευθερίας στίς σκοπιμότητες τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης ὀλιγαρχίας.

Ἐλεύθεροι, ἀλλά πολιορκημένοι. Τό πάθημα τῆς γενιᾶς μας. Ἡ ἐλευθερία παραμένει ζωγραφισμένη καί φωτισμένη στά σπότης τῶν φανταχτερῶν διαφημίσεων. Καί ἡ δουλεία καταπιέζει καί ἐξουθενώνει τίς καρδιές μας. Αὐτό εἶναι τό σύνδρομο τοῦ αἰῶνα μας. Αὐτή εἶναι ἡ ἀθεράπευτη πληγὴ τῆς καρδιᾶς μας.

Παραμύθι, ὄχι «παραμυθία»

Ὁ μήνυμα, πού ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μοίρασε, μέ ἀνεξήγητη καθυστέρηση, στὸν πονεμένο καὶ προβληματισμένο ἑλληνικό λαό, διαβάστηκε καὶ ἐκτιμήθηκε ὡς ὠραῖο παραμύθι, ἀλλ' ὄχι ὡς χαρισματική καὶ ἀποτελεσματική ποιμαντική «παραμυθία» (Α' Κορινθ, ιδ' 3).

Ἐρέθισμα, γιὰ τὴ διατύπωση τοῦ ἰδιότυπου αὐτοῦ Συνοδικοῦ μηνύματος, ἦταν ἡ ἀπρόσμενη, σεισμική κοινωνική καὶ οἰκονομική κρίση τῶν ἡμερῶν μας, πού προκάλεσε τάραχο, ἔσυρε τὴ χώρα μας καὶ τὸ λαό μας-στό σύνολό του-στὴν καταθλιπτική ἀπόγνωση καὶ φόρτισε τὸ κλίμα τῆς καθολικῆς ἐξέγερσης. Οἱ συντάκτες του καὶ ἀποστολεῖς του Ἱεράρχες, πιεσμένοι ἀπὸ τὴ γενικευμένη κατακραυγή, ἀποφάσισαν, κατὰ τὴν

τακτική Συνέλευση τοῦ Ἀνώτατου Διοικητικοῦ Σώματος, τῆς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, πού πραγματοποιήθηκε ἀπὸ τὶς 5 ἵσαμε τὶς 8 Ὀκτωβρίου τοῦ 2010, νὰ ἀσχοληθοῦν, ἐρευνητικά καὶ διεξοδικά, μέ τὴ διολίσθηση στό χάος, πού ἔφερε τὴ σκοτεινιά καὶ ἀναψε τὰ πάθη. Νὰ φωτογραφήσουν τὴν ἀδόκητη καταιγίδα. Νὰ σταθμίσουν τὶς ἐξελίξεις καὶ τὶς εὐθύνες. Νὰ συμπυκνώσουν τὰ πορίσματα. Καὶ νὰ τὰ προσφέρουν στό ἐκκλησιαστικό πλήρωμα, ὡς ἔκφραση πατρικῆς συμπαράστασης καὶ ὡς προσκλητήριο σέ ὑπέρβαση τῆς μανιακῆς κατανάλωσης καὶ σέ ἀνοιγμα νέων, πνευματικῶν ὁριζόντων.

Ἡ πνοὴ τῆς ἀγάπης τους(!), ὑποτίθεται ὅτι ἀποθηκευμένη στό ἐνυπόγραφο κείμενό τους. Ἀλλὰ δὲ φάνηκε νὰ ἔχει τὴ ζωντάνια καὶ τὸ δυναμισμό, πού θὰ μπορούσε

νά αλλάξει τό κλίμα. Κινήθηκε άργά. Πολύ άργά. Σάν έκτονωμένο φύσημα άέρα, πού ξφερνε όσμές νεκρών στοιχείων και όχι ρεύμα καθαρμοϋ και άνανέωσης. Έφτασε στά χέρια και στίς τραυματισμένες καρδιές τοϋ πικραμένου πληρώματος, τρεΐς μήνες μετά, λίγες μέρες πριν από τή μεγάλη γιορτή τών Χριστουγέννων. Διαβάστηκε στους Έρους Ναούς. Πέρασε στό κύκλωμα τής λαϊκής ένημέρωσης. Όμως, ούτε ή στομφώδης ανάγνωσή του στους Έρους Ναούς, κατά τή διάρκεια τής Εύχαριστιακής τελετουργίας, ούτε ή διασπορά του από τά κιόσκια τοϋ Τύπου, ούτε ό σχολιασμός του από τούς μάγους τής τηλεοπτικής παγγνωσίας τό επέβαλαν, στίς συνειδήσεις τής καταπικραμένης και άναστατωμένης μάζας, ως άγγελμα παρηγοριάς και ως ψΐθυρο πατρικής αγάπης.

Ό λαός δέν άναπαύτηκε στό άκουσμά του. Δέν έννοιωσε τήν άνησυχία τών ποιμένων του νά έκχύνεται ως στοργή. Τά χέρια τους, πού βαστάζουν τόν Κρατήρα τοϋ θεϊκοϋ Σώματος, νά κινούνται δυναμικά και άποτελεσματικά και νά σβήνουν, άπό τόν πίνακα τών σύγχρονων όραμάτων και άγωνισμάτων, τήν έγωκεντρική εϋμάρεια και νά έγγράφουν, στόν κενό χώρο, τό μεγαλειό τής άδελφικής σύμπνοιας και τής άνόθευτης αγάπης.

Τό Συνοδικό κείμενο διαβάστηκε στους Ναούς-όχι μόνο στά όρια τής Αρχιεπισκοπής Αθηνών, αλλά σ' όλόκληρη τήν Έπικράτεια και, εϋθύς, λησμονήθηκε. Άπωθήθηκε στό περιθώριο ή πετάχτηκε. Δέν πέρασε, μέ σφραγίδα θετικής άξιολόγησης, στή μάχη και στό μόχθο τής καθημερινότητας. Και δέν άνακυκλώθηκε, στίς συνειδήσεις και στίς καρδιές, ως «παραμύθιον αγάπης» και ως προσκλητήριο για μετάνοια, για άνάπλαση τοϋ κοινωνικοϋ μας ίστοϋ στίς προδιαγραφές τής άδελφoσύνης και για ύπερνίκηση τοϋ μιάσματος τής έκμετάλλευσης και τοϋ άλληλοσπαραγμοϋ.

Ή βασική επίσημανση, πού διατρέχει όλο τό κείμενο τοϋ Συνοδικοϋ μηνύματος, είναι ότι ή σύγχρονη κρίση, πού ύποβαθμίζει τήν ποιότητα τής ζωής και δυναστεύει ψυχικά τόν άνθρωπο, δέν είναι άποκλειστικά οίκονομική. Δέν όφείλεται μόνο στήν άσυμμετρία παραγωγής και κατανάλωσης. Στό γεγονός, ότι παράγουμε λίγα και ξοδεύουμε πολλά. Ή κρίση προκαλείται, έπεκτείνεται και διογκώνεται άπό τήν κυρίαρχη παρόρμηση τής έποχής, νά διαστέλλουμε άπεριόριστα τήν εϋμάρεια και νά έκτινάζουμε σέ ύψη δυσθεώρητα τίς δαπάνες μας. Στό ότι, τά ά-

γαθά πού μᾶς προσφέρει ὁ τόπος μας καί ἡ συγκροτημένη ἀλυσίδα τῆς βιομηχανικῆς μας εὐρηματικότητας, δέν μᾶς φαίνονται ἀρκετά καί ἱκανά νά καλύψουν τίς αὐξημένες ἀνάγκες τῆς γενιᾶς μας, τή χαρά καί τήν προβολή τοῦ shopping therapy καί τήν ἱκανοποίηση τῆς διείσθησής μας στίς λέσχες τῆς χλιδῆς. Ἀχόρταγοι καί ἀνικανοποίητοι, ἀνοίγουμε τίς πύλες τῶν εἰσαγωγῶν. Ἀγοράζουμε ὅτι βροῦμε μπροστά μας. Ξοδεύουμε καί τό τελευταῖο μας δηνάριο. Καί, τελικά, πτωχεύουμε ἐπικίνδυνα. Συντρίβεται τό πινάκιο τῆς χλιδῆς μας. Σωριαζόμαστε στήν ἀνέχεια καί στή στέρηση. Καί καταφεύγουμε στά τεχνάσματα τοῦ ἀτέλειωτου δανεισμοῦ, πού μᾶς μεταπλάσσει σέ δουλικά ἐξαρτήματα τῶν κυκλωμάτων τῶν δανειστῶν μας.

Οἱ Συνοδικοί Πατέρες, στό συνοπτικό κείμενό τους, κάνουν προσεκτική ἀναφορά καί ὑπογράμμιση τῆς σχέσης καί ἐξάρτησης τῆς οἰκονομικῆς κρίσης ἀπό τήν πνευματική κρίση, πού ἀλλοτριώνει τή γεννιά μας καί εὐτελίζει τόν πολιτισμό μας. Μεταφέρω ἕνα μικρό ἀπόσπασμα:

«Ἡ οὐσία τῆς πνευματικῆς κρίσης εἶναι ἡ ἀπουσία νοήματος ζωῆς καί ὁ ἐγκλωβισμός τοῦ ἀνθρώπου στό εὐθύγραμμο παρόν,

δηλαδή ὁ ἐγκλωβισμός του στό ἐγκρατούμενο ἔνστικτο. Ἕνα παρόν χωρίς μέλλον, χωρίς ὄραμα. Ἕνα παρόν καταδικασμένο στό ἀνιαρό καί μονότονο. Ἡ μετατροπή τῆς ζωῆς σ' ἕνα χρονικό διάστημα ἀνάμεσα σέ δύο ἡμερομηνίες, αὐτές τῆς γέννησης καί τῆς ταφῆς, μέ ἄγνωστο τό μεταξύ τους διάστημα. Σέ μιά τέτοια προοπτική τό ἄσσκοπο συναγωνίζεται τό παρά-λογο καί τόν ἀγῶνα τόν κερδίζει πάντα τό τραγικό. Ὅταν ἀπευθύνεσαι σέ νέους ἀνθρώπους καί τοὺς ἐρωτᾷς «γιατί παιδί μου παίρνεις ναρκωτικά;» καί σοῦ ἀπαντοῦν: «πέστε μου ἐσεῖς γιατί νά μὴν πάρω; Δέν ἐλπίζω τίποτα, δέν περιμένω τίποτα, ἡ μόνη μου χαρά εἶναι ὅταν τρυπᾶω τήν ἔνεση καί ταξιδεύω» ἢ ὅταν ἐπισημαίνεις σέ ἕνα νέο ἄνθρωπο ὅτι παίρνοντας ναρκωτικά θά πεθάνει καί ἐκεῖνος σοῦ ἀπαντᾷ μέ ἕνα τραγικό χαμόγελο, «σεῖς δέν καταλαβαίνετε ὅτι ἐγώ παίρνω ναρκωτικά γιά νά ζήσω», τότε ἀντιλαμβάνεσαι πόσο ἀπίστευτα ἀληθινά καί πόσο τραγικά ἐπικαίρα εἶναι τά παραπάνω λόγια. Ἀντί λοιπόν γιά νόημα ζωῆς κυνηγήσαμε τήν εὐμάρεια, τήν καλοπέραση, τήν οἰκονομική ἰσχύ. Ὅταν ὁμως δέν ὑπάρχει ἄλλο ὄραμα ζωῆς πέρα ἀπό τήν κατανάλωση, ὅταν ἡ οἰκονομική δύναμη καί ἡ ἐπίδειξή της γίνεται ὁ μόνος τρόπος κοινωνικῆς καταξίωσης, τότε ἡ διαφθορά εἶναι ὁ μόνος δρόμος ζωῆς,

διότι διαφορετικά, αν δεν είσαι διεφθαρμένος, είσαι άνόητος...».

Είμαι πρόθυμος να άσπαστώ τό χέρι, που χάραξε αυτές τις γραμμές. Είναι ένα φιλότιμο, υπεύθυνο και πιστό ψυχογράφημα, που έγγίζει και έπισημαίνει την αλλοίωση της ύπαρξης, τό σκοτισμό της πνευματικής όρασης και τη διολίσθηση στη φθορά και στη διαφθορά, που πλεονάζουν στην έποχή μας, στρεβλώνουν τά όράματά μας και τά βιώματά μας και κάνουν τό βίο άβίωτο.

Έκείνο, όμως, που αναδύεται από τά βάθη της ψυχής μου, μετά τόν άσπασμό, ως άναπάντητο έρωτηματικό και ως διαμαρτυρία της έπισκοπικής μου συνείδησης, είναι ό προβληματισμός και ή έναγώνια αναζήτηση των υπεύθυνων και υπόλογων συντελεστών του πνευματικού άποπροσανατολισμού και της ήθικης κατολίσθησης, που μάς έσυραν στό χείλος της κρημνώδους πνευματικής, οίκονομικής και πολιτιστικής άρένας.

Τά σύγχρονα όργανα της πληροφόρησης και του δημόσιου διαλόγου όριοθετούν-και μάλιστα μέ έμφαση-τίς εύθυνες στό εύρύ κύκλωμα της πολιτικής ήγεσίας και στη στρατιά των λειτουργών, που είναι ταγμένοι στην έξυπνη

ρέτηση του λαού, αλλά και στη λεπτολόγο, σεβαστική τήρηση της νομιμότητας.

Δέν έχω λόγο να άμφισβητήσω τίς πολλές και καυτές δημόσιες καταγγελίες, που άγγιξαν ύψηλοβάθμια στελέχη του ήγαιτικού κλάμπ ή που έφεραν στίς τριόδους της χλεύης και της κατακραυγής σκοταδιστικές πρωτοβουλίες διαφθαρμένων παραγόντων και άπίθανες, ιδιοτελείς έφορμήσεις τους στά θυλάκια του δημόσιου άποθεματικού, που τροφοδότησαν και έπαύξησαν την άναισχυντία της διαφθοράς και άπλωσαν τό πένθος της ντροπής στό εύσυνείδητο έκκλησιαστικό πλήρωμα.

Θεωρώ, όμως, χρέος μου, να ύπομνήσω και να τονίσω, ότι κύριοι συντελεστές της πνευματικής άνάπτυξης και κύριοι υπεύθυνοι για τη σύγχρονη πνευματική κρίση, είναι οί ποιμένες της Έκκλησίας. Οί προνομιούχοι κλώνοι της άποστολικής διαδοχής, που κύριο μόχθο τους και εύαίσθητη εύθύνη τους έχουν, να φωτίζουν την άλήθεια και την καθαρότητα του βίου, να άναπλάθουν τίς ύπάρξεις και να τίς χειραγωγούν, μέ τη διδαχή τους και μέ τό παράδειγμά τους, σέ «*όσα έστίν άληθή, όσα σεμνά, όσα δίκαια, όσα άγνά, όσα προσφιλή, όσα εύφημα*» (Φιλιπ. δ' 8).

Όταν οί ποιμένες διακινούνται στόν έκκλησιαστικό περίβολο,

φορτωμένοι όχι μέ τά διάσημα τοῦ πλούτου καί τῆς χλιδῆς, ἀλλά μέ τή σφραγίδα τῆς πιστότητας στό ἀποστολικό τους λειτούργημα, τό κάθε τους βῆμα καί ἡ κάθε τους κίνηση ἀποτελεῖ ἀνοιγμα πνευματικῶν ὀριζόντων καί ὁ κάθε τους λόγος στό προβληματισμένο ποιμνίό τους εἶναι χειραγωγία στή γνησιότητα τοῦ βίου καί στήν καταξίωση τοῦ ἀνθρώπινου προσώπου.

Οἱ Ἕλληνες ποιμένες, ὅταν ἔσκυψαν νά συντάξουν τό μήνυμά τους πρὸς τόν πληγωμένο καί καταπικραμένο λαό, δέν ἀγνόησαν τήν ἀποστολικότητά τους καί δέν προσπέρασαν «ἐν σιωπῇ» τίς εὐθύνες τους. Ἀλλά καί δέν τόλμησαν ἓνα τίμιο καί δυναμικό βῆμα μετανοίας καί μιά κατάθεση ὑπόσχεσης, ὅτι ἡ ἐπόμενη μέρα θά εἶναι ἐντελῶς διαφορετική ἀπὸ τίς μέρες τῆς προκλητικά ἐκκοσμικευμένης συμπεριφορᾶς τους καί τῆς ἀμνήστευσης τῶν εἶδεχθῶν σκανδάλων, πού ἔσυραν τό κύρος τους στούς βορβόρους τῆς ντροπῆς καί τῆς περιφρόνησης.

Στό κείμενό τους διαβάζουμε τήν ἀκόλουθη παράγραφo:

«Στή Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας ἐμεῖς οἱ πνευματικοί σας πατέρες, κάναμε τήν αὐτοκριτική μας, θελήσαμε νά ἀναμετρηθοῦμε μέ τίς εὐθύνες μας καί νά ἀναζητήσουμε μέ τόλ-

μη τό μερίδιο τῆς ἐνδεχομένης δικῆς μας ὑπαιτιότητος στήν παροῦσα κρίση. Ξέρουμε ὅτι κάποιες φορές σᾶς πικράναμε, σᾶς σκανδαλίσαμε ἴσως. Δέν ἀντιδράσαμε ἄμεσα καί καίρια σέ συμπεριφορές πού σᾶς πλήγωσαν. Οἱ ἔμποροι τῆς κατεδάφισης τῆς σχέσης τοῦ λαοῦ μέ τήν ποιμαίνουσα Ἐκκλησία του ἐκμεταλλεύτηκαν στό ἔπακρο καί πραγματικά ἡ κατασκευσμένα σκάνδαλα καί προσπάθησαν νά διαρρήξουν τήν ἐμπιστοσύνη σας στήν Ἐκκλησία».

Ἡ παράγραφος αὐτή τοῦ Συνοδικοῦ μηνύματος, σέ πρώτη ἀνάγνωση, ἀπλώνει μιά πνοή παρηγοριᾶς. Δίνει τό κουράγιο, ὅτι κάτι ἔχει ἀρχίσει νά ἀλλάζει στό χώρο τῶν Συνοδικῶν Συνεδριάσεων. Ὅτι οἱ πατέρες καί ποιμένες ἀδειάζουν πάνω στό τραπέζι τῆς ἔρευνάς τους τό βαθύ καί καταγεμάτο πιθάρι τῶν λαθῶν τους καί τῶν βαρύτατων ἠθικῶν ἐκτροπῶν τους, συνειδητοποιοῦν τίς εὐθύνες τους καί τίς ἐνοχές τους καί σκύβουν, ταπεινωμένοι, νά ζητήσουν συγγνώμη ἀπὸ τόν Ἀρχιεπίσκοπο Κύριο καί ἀδελφική ἐπιείκεια ἀπὸ τήν εὐρύτατη ἐκκλησιαστική Σύναξη.

Ἡ δεύτερη, ὅμως, ἀνάγνωση καί ἡ προσεκτική ἐμβάθυνση στή διαλεκτική τοῦ κειμένου, ἀποκαλύπτει, ὅτι οἱ Συνοδικοί Πατέρες δέν εἶχαν τή διάθεση, οὔτε τήν ψυ-

χική άντοχή νά στάξουν ἓνα δάκρυ πηγαίας μετάνοιας μπροστά στό προδομένο ποίμνιό τους καί νά καταθέσουν-δίχως φαρισαϊκά ὑπονοούμενα-τήν ὑπόσχεση, ὅτι θά ἀλλάξουν πορεία. Ὅτι θά ἀπομονώσουν τούς σκανδαλοποιούς, *«τούς ὀπίσω σαρκός ἐν ἐπιθυμίᾳ μiasμοῦ πορευομένους καί κυριότητος καταφρονοῦντας»* (Β' Πέτρ. β' 10) καί τὰ σκάνδαλα, πού μολύνουν τό Ἱερό Θυσιαστήριο. Ὅτι θά εὐθυγραμμιστοῦν, μέ πιστότητα καί ἀπολυτότητα, στίς διδαχές τοῦ Κυρίου μας καί στά φωτεινά παραδείγματα τῶν ἁγίων Πατέρων μας. Ὅτι θά ἀνοίξουν πεντακάθαρη βίβλο ἱστορικῶν ἐγγραφῶν καί θά μοχθήσουν νά τήν παραδώσουν, ὡς δεῖγμα πατερικῆς γραφῆς, στή γεννιά, πού θά τούς διαδεχθεῖ.

Οἱ ἐνδείξεις, πού πιστοποιοῦν τήν ἀπροθυμία τους νά κάνουν τό μεγάλο, ἡρωϊκό βῆμα, εἶναι σαφεῖς.

1. Κατάθεσαν τήν πληροφορία, ὅτι κατά τή Συνέλευση τῆς Ἱεραρχίας ἔκαναν τήν αὐτοκριτική τους. Δέν ἔκαναν, ὅμως, καμμιὰ ἀναφορά στά συμπτώματα καί στίς συμπεριφορές, πού σκανδάλισαν τό ποίμνιό τους καί τό ἀπομάκρυναν ἀπό τήν αὐλή τῆς Ἐκκλησίας. Καί, παράλληλα, δέν ἀποκάλυψαν τίς προθέσεις τους καί τούς σχεδιασμούς τους, γιά τήν

κάθαρη καί τόν ἐξαγιασμό τῆς Συνοδικῆς, ἡγετικῆς φάλαγγας.

2. Καί, ἐνῶ δέν κατάθεσαν ἀποσαφηνισμένη ὁμολογία ἐνοχῆς καί συντριβῆ ἐλπίδας, τόλμησαν μιά λεκτική διαβίβαση εὐθυνῶν στούς κακόβουλους ἐχθρούς τῆς Ἐκκλησίας καί τῶν λειτουργῶν Της.

«Οἱ ἔμποροι τῆς κατεδάφισης τῆς σχέσης τοῦ λαοῦ μέ τήν ποιμαίνουσα Ἐκκλησία του ἐκμεταλλεύτηκαν στό ἔπακρο καί πραγματικά ἤ κατασκευασμένα σκάνδαλα καί προσπάθησαν νά διαρρήξουν τήν ἐμπιστοσύνη σας στήν Ἐκκλησία».

Ἡ ροή τῶν γεγονότων ἐγγράφει καί τολμηρές ἀπόπειρες ἐχθρῶν τῆς Ἐκκλησίας νά ἐκμεταλλευστοῦν τίς δυσσομίες τῶν ἀρχιερατικῶν σκανδάλων, ἀποδεικνύει, ὅμως, ὅτι καί ἂν ἀκόμα δέν παρένβαινε ἡ ἐκμετάλλευση, τὰ σκάνδαλα ἦταν καί εἶναι τόσο πολλά καί τόσο κραυγαλέα, πού-χωρίς καμμιὰ δόλια παρέμβαση-πνίγουν τίς εὐαίσθητες ὑπάρξεις.

Θά καταθέσω καί μιά ἐπιπλέον ἐπισήμανση. Οἱ Συνοδικοί Πατέρες θεώρησαν χρέος τους νά σταθοῦν μπροστά στήν πολιτική ἡγεσία καί νά στοιχειοθετήσουν-ἀφ' ὑψηλοῦ-τήν κριτική τους. Ἀλλά δέ δραστηριοποιήθηκαν μέ θάρ-

ρος, μέ ενδιαφέρον για τήν περιπέτεια τοῦ λαοῦ μέ καθαρή καί σαφή ἐπιχειρηματολογία,

Μεταφέρω τήν εἰσηγητική τους πρόταση:

«Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ ἔχει λόγο γιά τήν σημερινή κρίσιμη κατάσταση, διότι δέν ἔπαψε νά ἀποτελεῖ σάρκα τοῦ κόσμου, μέρος τῆς Ἱστορίας. Δέν μπορεῖ νά ἀνέχεται κανενός εἶδους ἀδικία, ἀλλά ὀφείλει νά δεῖχνει ἐτοιμότητα γιά μαρτυρία καί μαρτύριο... Ἀπόφασή μας εἶναι νά δημιουργήσουμε ἕνα παρατηρητήριο κοινωνικῶν προβλημάτων προκειμένου νά παρακολουθήσουμε ἀπό κοντά καί νά ἀντιμετωπίσουμε μέ τρόπο μεθοδικό τά προβλήματα πού δημιουργεῖ ἡ παροῦσα κρίση...».

Τό ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἔχει λόγο γιά τή σημερινή κρίση, ἤ-ἀκριβέστερα-τό ὅτι εἶναι ὑποχρεωμένη νά ἔχει λόγο καί παρρησία, μπροστά στήν ὁποιαδήποτε κρίση καί στήν ὁποιαδήποτε, σκόπιμη, παρέκκλιση ἀπό τή νομιμότητα καί τήν ἀξιοπρέπεια, ἀποτελεῖ χρέος καταξιωμένο καί ἑνσωματωμένο στήν ἱστορία τῆς Χριστιανοσύνης. Ἀτυχῶς, ἡ ὑπόμνηση τοῦ δικαιώματος αὐτοῦ, πού ἐπιχειρεῖ ὁ συντάκτης τοῦ «μηνύματος», δέν συνοδεύεται καί δέν συμπληρώνεται ἀπό σειρά συγκεκριμένων κριτικῶν σχολιασμῶν, ἱκανῶν νά φρενάρουν τή διαφθορά καί νά δρομολογήσουν τήν πολιτική διοίκηση

στή χρηστή διαχείριση καί τοῦ τελευταίου νομίσματος.

Κατά τήν πολύμνηνη διαδρομή τῆς βαρειᾶς καί ἀκυβέρνητης οἰκονομικῆς κρίσης, οἱ ἐκκλησιαστικοί παράγοντες καί-πλεῖον πάντων-ὁ προκαθήμενος Ἱερώνυμος, ἀντί νά σταθοῦν ὀρθιοι, ἄκαμπτοι καί τολμηροί κριτές τῶν ἀτασθαλιῶν τῆς πολιτικῆς αὐταρχικότητος, ἀντί νά φωνάξουν καί νά κηρύξουν δημόσια, ὅτι δέν τοῦς ἐπιτρέπεται ἡ κακοδιαχείριση καί ἡ κλοπή, ὅτι αὐτό, πού νοσφίζονται, εἶναι τό ψωμί τοῦ ὀρφανοῦ καί τό καλύβι τῆς χήρας, ἐκδαπνήθηκαν καί ἐκδαπάνησαν καί τίς οἰκονομίες τῶν ἐκκλησιαστικῶν ταμείων, γιά νά καλύψουν τίς μαῦρες τρύπες τῆς κρατικῆς διαφθορᾶς. Δέν ἀναμετάδωσαν, μέ παρρησία, τό ἀποστολικό ἐρώτημα: *«διατί ἐπλήρωσεν ὁ σατανάς τήν καρδίαν σου, ψεύσασθαί σε τό Πνεῦμα τό Ἅγιον καί νοσφίσασθαι ἀπό τῆς τιμῆς τοῦ χωρίου»* (Πράξ. ε' 3). Καί δέν κάλεσαν τοῦς παραβάτες τοῦ Θεοῦ καί τοῦ ἀνθρώπινου Νόμου σέ μετάνοια καί σέ ἐπιστροφή τῶν κλεμένων.

Ἡ συμπεριφορά αὕτη ἐνέγραψε ἕνα τρομακτικό «μεῖον», πού καταρράκωσε τό κύρος τῆς σύγχρονης ἀρχιερωσύνης καί ἄνοιξε, ἀποκαλυπτικά, τόν ἐκκρεμή φάκελλο τῶν ἐνδοσυνοδικῶν ἀτασθαλιῶν.

Πρόσθετο, αρνητικό σύμπτωμα ήταν η όμαδοποίηση των Ίεραρχων σέ αντίπαλα στρατόπεδα καί η ύποδαύλιση τοῦ δημόσιου ἀντίλογου. Ἰδιαίτερα βαθύ χάσμα ἀποστασιοποίησε τόν Ἀρχιεπίσκοπο Ἱερώνυμο ἀπό μεγάλη μερίδα Μητροπολιτῶν.

Ὁ Ἱερώνυμος, ἄτολμος καί ἄπραγος, ἀναζήτησε τήν κάλυψη καί τήν προστασία τοῦ κρατικοῦ ὁμίλου. Συνταιριάστηκε μέ τή συνθηματολογία τῆς αἰσιοδοξίας. "Ἐγινε φίλος καί συνομιλητής τοῦ πρωθυπουργοῦ καί μερικῶν ἄλλων, κεντρικῶν μοχλῶν τοῦ κυβερνητικοῦ σχεδιασμοῦ. "Ἐσκυψε τό κεφάλι στή βαρειά φορολογία. Δανείστηκε τεράστιο ποσό, γιά νά ἐνισχύσει τή ρευστότητα τῆς Ἐθνικῆς Τράπεζας καί νά εὐκολύνει τούς μεγαλοεπιχειρηματίες στήν ἐπέκταση τῶν δραστηριοτήτων τους.

Ἡ τακτική του αὐτή ἐνεργοποίησε καί φανάτισε τό ἀντίπαλο στρατόπεδο. Καί Ἀρχιερεῖς, πού δέν εἶχαν λόγο ἢ συμφέρον νά προσδεθοῦν στήν κοσμική ἐξουσία, ἀνέβασαν τόν τόνο τῆς φωνῆς τους καί τῆς γραφίδας τους καί ἔψεξαν δριμύτατα τόν ἄτολμο προκαθήμενο.

Ὅταν αὐτές οἱ ἐξελίξεις, οἱ ἄστοχοι, ὑποπτοι καί εὐτελιστικοί σχεδιασμοί καί ἡ δειλία στό πεδίο

τῆς μάχης ἤ ἡ ἀπόκρυψη τῶν ἡγετικών προσώπων στά σπήλαια τῆς φυγῆς καί τῆς σιωπῆς, καταντοῦν ρουτίνα, ἡ ποιμαντική μέριμνα ἐκφυλίζεται σέ στεῖρα γραφειοκρατία ἤ σέ φαντασμαγορική τελετουργία. Καί ἡ καθημερινότητα ζωογονεῖται ὄχι ἀπό τήν πιστότητα στό χρέος καί τήν πνοή τῆς ἀγάπης, ἀλλά ἀπό τίς ἐκρήξεις τῶν παθῶν.

Θά μείνω σ' αὐτό τόν ἐπίλογο. Καί θά τόν φωτίσω μέ κάποιες πινελιές, δανεισμένες ἀπό δημοσίευμα τῆς ἐφημερίδας «Ἐλευθεροτυπία» (20 Φεβρουαρίου 2011), πού μᾶς θυμίζει, ὅτι ὁ κ. Ἱερώνυμος ἔκλεισε μιά τριετία στόν ἀρχιεπισκοπικό θρόνο καί οἱ ἀδελφοί του, ἀντί νά τόν δοξάσουν, πολλαπλασιάζουν τά βέλη τῆς μομφῆς καί τῆς ἀπαξίωσης καί τοῦ δείχνουν τήν ἔξοδο.

«Τρία χρόνια συμπληρώθηκαν ἀπό τήν ἐκλογή τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ἱερώνυμου (7/2/2008) καί τίποτα δέν εἶναι ἴδιο μέ ἐκεῖνες τίς ἡμέρες. Ἡ ἡγετική ὁμάδα τῶν ἱεραρχῶν πού τόν ὑποστήριξε ἔχει πάρει ἀποστάσεις, ἐνῶ οἱ «φανατικοί» ἔχουν βγεῖ μπροστά καί μονοπωλοῦν τή «φωνή τῆς Ἐκκλησίας»...

Ἡ τακτική τοῦ Ἱερώνυμου νά κρατεῖ χαμηλούς τόνους ἔδωσε χώρο στίς «ἀντιπολιτευτικές» φωνές. Ἱεράρχες, ὅπως γιά παράδειγμα ὁ Θεσσαλονίκης Ἀνθιμος, ἀνεβάζουν

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ Η ΚΡΙΣΗ

[Μερίδιο ευθύνης]

Όλοι ζοῦμε, αγωνιούμε και προβληματιζόμαστε για τις εξαιρετικά δύσκολες στιγμές τις οποίες περνάει σήμερα η πατρίδα μας. Καί η αγωνία και ο προβληματισμός μας αυτός δεν περιορίζεται μόνο στον οικονομικό χώρο, αλλά διευρύνεται και επεκτείνεται κυρίως και σε άλλες εξόχως ευαίσθητες παρα-

μέτρους του ἔθνικοῦ μας βίου.

Θα ἐστιάσουμε τις ἀναφορές μας σε δυὸ δηλώσεις τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου σχετικές και συναφείς με τὸ παραπάνω θέμα, ὅπως αὐτὲς καταχωρίσθηκαν στὸν ἡμερήσιο πολιτικὸ ἀθηναϊκὸ τύπο. Ἡ πρώτη: "Ντρεπόμαστε νὰ ποῦμε ὅτι ἔχουμε κρίση τῆς ἐποχῆς

καθημερινά τούς τόνους, ἀκόμα καί ἐναντίον τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, ὅπως κάνει ὁ Καλαβρύτων Ἀμβρόσιος...

καί «δελφίνοι», πού ἐργάζονται γιὰ τὴν ἐπόμενη ἡμέρα...».

Πολλοί *ιεράρχες ἀποδίδουν τὴν τακτικὴ τοῦ Ἱερώνυμου στὴν ἀνάγκη νὰ κρατήρει τίς ἰσορροπίες, τόσο μέσα στὴν Ἱεραρχία, ὅσο καί μετὰ τὴν κυβέρνηση. Ἄλλοι ὅμως λένε ὅτι σὲ περίοδο ραγδαίων ἀλλαγῶν ἡ ἔλλειψη «πυξίδας» ἀπὸ τὴν ἀρχιεπισκοπὴ ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα νὰ συγκροτοῦνται «εὐκαιριακές» ὁμάδες ἱεραρχῶν. Ἄλλοι συνασπίζονται γιὰ νὰ ἐκλέξουν ἓνα νέο ἀρχιερέα καί ἄλλοι γιὰ νὰ προβάλουν ἑθνικά, οἰκονομικά ἢ κοινωνικά προβλήματα, ἐνῶ ἤδη ἔχουν ἐνσκήψει*

Ὅλη αὐτὴ ἡ θαλασσοταραχὴ ἀποκαλύπτει, ὅτι βιώνουμε κρίσιμες στιγμές. Τὸ ἐκκλησιαστικὸ ταμπλώ εἶναι σκοτισμένο. Καί οἱ ἐξελίξεις ἀπροσδιόριστες.

Προσευχηθεῖτε, ἀδελφοί μου, νὰ πιάσει ὁ Κύριός μας στὸ χέρι Του τὸ τιμόνι τῆς Ἐκκλησίας μας καί νὰ ὁδηγήσει τὸ ἱερὸ σκάφος στὸ χαρισματικὸ λιμάνι τῶν ἁγίων Πατέρων μας.

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

μας καὶ μιλάμε γιὰ οἰκονομική. Ὅλες ὁμως ξεκινᾶνε ἀπὸ τὴν πνευματική..... Βέβαια ὅταν ὁ πνευματικὸς κόσμος αὐτῆς τῆς χώρας ἔχει μεταβληθεῖ σὲ γρανάζι τῆς "συστημικῆς" δημοκρατίας, εἶναι δύσκολο νὰ ὑψώσει ἀνάστημα ὑπὲρ τῆς πατρίδος". Καὶ ἡ δεύτερη: "Ἦλθε ἡ ὥρα οἱ Ἕλληνες νὰ ἀφήσουμε τὶς φαντασιώσεις. Νὰ γίνουμε ρεαλιστές, νὰ βάλουμε τὸν δάκτυλον εἰς τὸν τύπον τῶν ἡλῶν... Στὴ θεωρία ὅλα εἶναι εὐκόλα, κύριοι τῆς Πολιτείας".

Καὶ ἐνῶ περιμέναμε νὰ θέσει ὁ Μακαριώτατος τὸν δάκτυλον "εἰς τὸν τύπον τῶν ἡλῶν", ὅπως ὁ ἴδιος μὲ ἔμφαση τὸ ἐπισημάνει καὶ ἐνῶ ἀναμέναμε ἀκόμη νὰ ξεφύγει ἀπὸ τὶς τετριμμένες ἀνούσιες θεωρητικὲς τοποθετήσεις, τὶς ὁποῖες καὶ ὁ ἴδιος ἀποκήρυξε μὲ τὶς δεύτερες δηλώσεις του, τὸ ἀποτέλεσμα κινήθηκε καὶ πάλι στὸ σύννηθες πλαίσιο τῆς ἀοριστίας καὶ τῆς γενικολογίας. Καὶ ὅπως παραστατικὰ τὸ ἀποδίδει ἡ γνωστὴ λαϊκὴ φράση "μία ἀπὸ τὰ ἴδια"!

Καὶ τὸ εὐσεβὲς πλήρωμα, τὸ ὁποῖο κουράσθηκε καὶ ἀπόκαμε στὶς ἀόριστες, θεωρητικὲς τοποθετήσεις καὶ στὶς γενικόλογες ἐκτιμήσεις, παρέμεινε μὲ τὶς ἴδιες ἀπορίες καὶ μὲ τὰ ἴδια ἢ

καὶ ἀκόμη πιὸ ἐπίμονα ἐρωτηματικά. Καὶ τοῦτο, γιὰτὶ δὲν ἄκουσε ἀπὸ τὴν ὑπεύθυνη ἐκκλησιαστικὴ τοῦ ἡγεσίας οὔτε νὰ προσδιορίζει τὰ αἷτια τῆς σημερινῆς κρίσης, τὴν ὁποία (καὶ πολὺ σωστά) ὁ Μακαριώτατος χαρακτήρισε ὡς πνευματική, οὔτε νὰ ἐξειδικεύει μὲ συγκεκριμένες ἀναφορὰς τοὺς φορεῖς καὶ τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἐμπλέκονται καὶ συνδέονται μὲ αὐτὴ τὴν κρίση.

Ἐδῶ θὰ παραθέσουμε ὀρισμένα συγκεκριμένα, καὶ ἐν πολλοῖς γνωστά, γεγονότα καὶ περιστατικὰ ποὺ ἐκτυλίχθηκαν κατὰ καιροὺς στὸν ἐκκλησιαστικὸ χῶρο. Καὶ ἀπὸ τὴν παράθεση αὐτῶν τῶν γεγονότων ἀβίαστα θὰ καταλήξει κανεὶς στὸ συμπέρασμα, ὅτι στὴ σημερινή (πνευματικὴ κατὰ κύριο λόγο καὶ οἰκονομικὴ κατ' ἐπέκταση) κρίση, μεγάλο μερίδιο εὐθύνης βαρύνει καὶ τὴ διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας στὸ δικό της χῶρο "πάλαι τε καὶ ἐπ' ἐσχάτων".

Καὶ εἰδικότερα:

1) Δὲν ἐντάσσεται στὴν πνευματικὴ κρίση τὸ γεγονός, ὅταν τὰ Μ.Μ.Ε. εἶχαν κατακλυσθεῖ στὸ πρόσφατο παρελθὸν γιὰ ἠθικὲς καὶ ἄλλες ιδιόρρυθμες συμπεριφορὰς καὶ μεγα-

λόσχημων ἀκόμη κληρικῶν, τὶς ὁποῖες ὁ ἀπλὸς χριστιανὸς πολίτης δὲν θὰ μποροῦσε οὔτε κἄν νὰ διανοηθεῖ; Καὶ ἐνῶ ὁ προηγούμενος Ἀρχιεπίσκοπος μίλησε, κάτω ἀπὸ τὴν πίεσὴ των τότε φοβερῶν καταγγελιῶν καὶ τὶς κραυγὲς τοῦ πληρώματος, στὸ ἀνώτατο ἐκκλησιαστικὸ ὄργανο, στὴ Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας, καὶ σὲ πληθυντικὸ ἀριθμὸ γιὰ "φιλήδονους" καὶ "φιλοχρήματους" κληρικοὺς καὶ γιὰ "θερμοκήπια ἀθλιότητων", ἡ διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας παρέμεινε ἄπραγη καὶ ἀδιάφορη.

2) Δὲν ἐντάσσεται στὴν πνευματικὴ κρίση, ὅταν δημοσιοποιεῖται ὅτι Ἀρχιερέας διαθέτει χρηματικὰ τραπεζικὰ ἀποθέματα, ποὺ ξεπερνοῦν τὸ 1 δις καὶ προβάλλεται προκλητικὰ ἡ δικαιολογία ὅτι "ἔχει κάτι τί γιὰ τὰ γεράματά του"; Καὶ ἀκόμη ὅταν ὁ ἴδιος Μητροπολίτης καταδικάζεται ΑΜΕΤΑΚΛΗΤΑ ἀπὸ τὸν Ἄρειο Πάγο σὲ κάθειρξη ἑξὶ ἐτῶν γιὰ "ὑπεξαίρεση" ἀπὸ Ἰ. Μονὴ τῆς πνευματικῆς τοῦ δικαιοδοσίας;

3) Δὲν ἐντάσσεται στὴν πνευματικὴ κρίση, ὅταν ἡ συνταγματικῶς κατοχυρωμένη "Ἀρχὴ Προστασίας Δεδομένων Προσωπικοῦ Χαρακτήρα" κατέληξε στὴν ὁμόφωνη ἀπόφαση

ὅτι "εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖα καὶ δικαιολογημένη ἡ αὐτοῦσια προβολὴ τῶν ἐπίμαχων ἡχητικῶν στοιχείων, ποὺ καλύπτουν πράξεις καὶ ἐκδηλώσεις τοῦ Μητροπολίτη..."; Καὶ ἀντὶ ἡ τότε ἐκκλησιαστικὴ ἡγεσία τὴν ἀπόφαση αὐτὴ τῆς ἀρμόδιας Ἀρχῆς νὰ τὴ δεχθεῖ, γιατί τῆς παρέχονταν ἔτσι καὶ ἡ νομικὴ δυνατότητα νὰ προχωρήσει στὴν ἔρευνα, τουναντίον μὲ ἀνακλητικὴ αἴτηση (!) στὴν ἴδια Ἀρχὴ ζήτησε τὴν ἀκύρωση τῆς πρώτης ἀποφάσεώς της, ὑποστηρίζοντας, ὅτι τὰ προσωπικὰ δεδομένα τῶν Ἀρχιερέων (βλ. καὶ "ὁμοφυλοφιλικὲς συμπεριφορὲς"!!) δὲν πρέπει νὰ ἀποτελοῦν ἀντικείμενο δημοσιογραφικοῦ ἐνδιαφέροντος. Καί, ὅπως ἦταν ἐπόμενο καὶ ἡ ἀνακλητικὴ αὐτὴ αἴτηση ἀπορρίφθηκε, ἐνῶ ἡ ἐκκλησιαστικὴ διοίκηση βρέθηκε καὶ πάλι ἐκτεθειμένη.

4) Δὲν ἐντάσσεται στὴν πνευματικὴ κρίση, ὅταν δώδεκα ἀψεγάδιαστοι, ἔντιμοι καὶ ἄξιοι Ἀρχιερεῖς διώκονται ἀπὸ τὴ διοικοῦσα Ἐκκλησία ἐπὶ 35 συναπτὰ ἔτη μὲ ἀντικανονικὲς διαδικασίες καὶ ἀνυπόστατες κυρώσεις, χωρὶς ἐκκλησιαστικὴ δίκη, χωρὶς ἀπολογία, χωρὶς κἄν ἀκρόαση καὶ μάλιστα μετὰ τὴ δικαίωσή τους μὲ 30 καὶ πλέον

ἀποφάσεις τοῦ Ἀνώτατου Ἀκυρωτικοῦ Δικαστηρίου;

5) Δὲν ἀποτελεῖ φαινόμενο τῆς πνευματικῆς ἐκκλησιαστικῆς κρίσης ἢ πρόσφατη συναυλία ποὺ ὀργανώθηκε στὸν ἱερὸ χῶρο τοῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγ. Παντελεήμονος τῶν Ἀθηνῶν, ὑπὸ τὴν αἰγίδα καὶ τὴν προστασία τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, μέσα στὰ πλαίσια "ἀντιμετώπισης" τοῦ μεταναστευτικοῦ προβλήματος, μὲ μουσικὰ ὄργανα καὶ ᾄσματα καὶ μὲ τὶς παρουσίες καὶ ἐμφανίσεις κοσμικῶν προσώπων; Τὸ θέμα τῶν μεταναστών, μὲ τὶς σημερινὲς ἀπρόβλεπτες διαστάσεις του, ὡς πρόβλημα ἀνθρωπιστικό, ἀλλὰ προεχόντως ὡς καίριο ἐθνικό, ἔπρεπε νὰ ἀντιμετωπισθεῖ μὲ τὴν δέουσα σοβαρότητα καὶ τὴν προσήκουσα ὑπευθυνότητα ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία, μὲ ἄλλης μορφῆς οὐσιαστικὲς καὶ περισσότερον ἀποτελεσματικὲς ἐνέργειες καὶ ὄχι μὲ κοσμικὲς θεαματικὲς συναυλίες, οἱ ὁποῖες μόνο συντηροῦν, ἀλλὰ οὐδόλως διορθώνουν τὸ πρόβλημα σὲ ὅλες αὐτοῦ τὶς σοβαρὲς καὶ ἐπικίνδυνες παραμέτρους.

Ὅλα, ὅσα παραπάνω ἐντελῶς ἐπιλεκτικὰ καὶ ὅλως ἐνδεικτικὰ παρατέθηκαν, ὀδηγοῦν κάθε καλόπιστο παρατη-

ρητὴ στὸ συμπέρασμα ὅτι τὸ μερίδιο εὐθύνης, ποὺ βαρύνει τὴ διοικοῦσα Ἐκκλησία στὴ διαμορφωθείσα σημερινὴ θλιβερὴ καὶ ἄκρως ἀνησυχητικὴ κατάσταση, εἶναι βέβαιο καὶ ἀναντίρρητο, στὸ χῶρο πάντοτε καὶ κατὰ τὸ μέτρο τῆς δικῆς τῆς δικαιοδοσίας. Καὶ συνεπῶς οἱ ὅποιες θεωρητικὲς ἐκτιμήσεις καὶ γενικόλογες ἀναφορὲς δὲν ἔχουν θέση.

ΕΠΙΜΥΘΙΟ. Ἐρωτηθεῖς πρόσφατα ὁ Μακαριώτατος ἀπὸ μαθητὲς τοῦ Κολεγίου Θεσσαλονίκης, ποὺ τὸν εἶχαν ἐπισκεφθεῖ, "γιά ποῖο λόγο ἀποφεύγει τὴ δημοσιότητα", ἔδωσέ τις ἐξῆς ἀπαντήσεις: Πρῶτον, ὅτι τὸ καλὸ, ὅταν γίνεται, δὲν πρέπει νὰ λέγεται, Δεύτερον,

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς Ἐνημέρωσης

Κωδικός 2360

Ἰδιοκτήτης - Ἐκδότης

ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ

Διεύθυνση

19011 Αὐλῶν Ἀττικῆς

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ

Ἰωαννίνων 6, Μοσχάτο

ISSN 1790-482X

ὅτι πέρασε τὰ ἑβδομήντα χρόνια καὶ ἔχει κουρασθεῖ ἀπὸ τὰ λόγια καὶ Τρίτον, ὅτι ἡ σιωπὴ εἶναι πιὸ οὐσιαστικὴ ἀπὸ τὴν κραυγὴ. Καὶ οἱ ἀντίστοιχες ἀνταπαντήσεις στὶς παραπάνω θέσεις ἔρχονται ἀβίαστα: α) Ἐκεῖνο πὺν δὲν πρέπει νὰ λέγεται καὶ νὰ διατυμπανίζεται εἶναι ἡ προσφορὰ σὲ ἔργα ἀγάπης καὶ ἐλεημοσύνης καὶ οὐδόλως ἐγγίζει τὸν ποιμαντικὸ πατερικὸ λόγο, ὁ ὁποῖος πρέπει νὰ ἐκφέρεται δυνατὰ καὶ μεγαλόφωνα καὶ πάντοτε πρὸς πνευματικὴ οἰκοδομὴ τοῦ πληρώματος, β) Ἀφοῦ ὁ Μακαριώτατος στὰ 72 τοῦ χρόνια δηλώνει ὁ ἴδιος κουρασμένος, καλόπιστα θὰ κρίνει κανεὶς ὡς ὑπερβολικὴ (βλ. ἄστοχη) τὴν προσπάθεια-φιλοδοξία του νὰ καταλάβει τὴν πρώτη θέση στὴν Ἱεραρχία τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας καὶ γ) Ἡ σιωπὴ ἔχει θέση ἐκεῖ μόνο πὺν προσήκει σιωπῇ. Ὁ εὐαγγελικὸς ὅμως λόγος πρέπει νὰ προσφέρεται στὸ ποίμνιο ὡς "κραυ-

γὴ" καὶ "βοή". Ἐξάλλου τὰ ῥήματα "κραυγάζω" καὶ "βοῶ" κατὰ πλησμονὴ ἀπαντῶνται καὶ στὰ εὐαγγελικὰ κείμενα καὶ στὶς ὑμνολογίες τῆς Ἐκκλησίας καὶ σὲ ὅλα τὰ ἐκκλησιαστικὰ ἀναγνώσματα, σὲ ὅλους τοὺς χρόνους, σὲ ὅλες τὶς ἐγκλίσεις καὶ σὲ ὅλα τὰ παράγωγα.

Καὶ ὡς κατακλείδα καὶ ἐπισφράγισμα τῶν παραπάνω θέτουμε τοῦτο. Ἡ διαφορὰ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ λόγου ἀπὸ τὸν κοσμικὸ εἶναι ὅτι ὁ πρῶτος, ὅταν ἐκφέρεται πρέπει νὰ εἶναι σαφής, ποιμαντικὸς καὶ ὀρισμένος, καὶ ποτὲ θεωρητικὸς, γενικὸς καὶ ἀόριστος. Γιατί σ' αὐτὴ τὴν περίπτωσι, ὅχι μόνο εἶναι ἀνωφελὴς καὶ ἀναποτελεσματικὸς, ἀλλὰ θεωρεῖται καὶ ἐκτιμᾶται ὡς λόγος προβολῆς καὶ ἐντυπωσιασμοῦ. Καὶ ὡς τέτοιος, δὲν πρέπει ποτὲ νὰ χαρακτηρίζεται καὶ νὰ εἶναι ὁ ἐκκλησιαστικὸς λόγος.

Ὁ Σχολιαστὴς

Ἡ «Ἐλεύθερη Πληροφόρηση» στό διαδίκτυο.

Διεύθυνση: el-pliροφοrisi.gr

Καὶ οἱ Ἐκδόσεις «Σπορά» στό διαδίκτυο

(γιά μιά γνωριμία μέ τό συγγραφικὸ ἔργο τοῦ

Μητροπολίτου Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος Νικοδήμου)

Διεύθυνση: spora.gr